

Bài viết dưới đây phần lớn trích dịch từ bài “25 Top Questions & Answers On Social Security” của tác giả Stan Hinden, đăng trên tạp chí AARP Bulletin (12/2010).

Xin nhấn mạnh bài này chỉ nói về tiền hưu trí ‘Social Security Benefits’ chứ không phải là tiền SSI.

Trong khi chính quyền Obama và đảng Cộng Hòa đang viết lên văn bản giảm ngân sách, người đang thụ hưởng tiền Social Security, Medicare, Medicaid hãy lo vì không hiểu luật giảm “cắt ngân sách” có thể tạo ra các rủi ro này không vì:

- Social Security, Medicare và Medicaid chiếm tới trên 40% ngân sách quốc gia.

- Hiện có 53.6 triệu người Mỹ hưởng tiền Social Security Benefits (tức đây xin viết tắt là SS) trong đó 4.3 triệu trẻ em lĩnh trợ cấp hàng tháng

- 49% người lao động từ 55 tuổi trở lên cho biết họ chỉ dành đủ tiền để sống với \$50,000 cho tuổi hưu trí

- Trung bình tiền hưu trí cho mỗi người là \$1,172/tháng

- 24% gia đình trên 65 tuổi hoàn toàn sống nhờ tiền hưu trí

Dưới đây là các câu hỏi thông dụng nhất.

1. Hỏi: Tôi sắp 62 tuổi và đã đủ tuổi để hưu. Tôi sẽ bắt đầu nhận tiền nào?

Đáp: Hãy nhấp vào liên kết xin tiền SS khoảng 3 tháng trước khi xin tiền trợ cấp hưu trí bằng cách đăng ký trên website: socialsecurity.gov/retireonline [hoạt động cho số 1-800-772-1213](tel:1-800-772-1213). [Hãy nhấp vào các liên kết sau: thanh toán sinh xã hội, khai sinh, bằng chứng quốc tịch \(nếu không sinh tại Mỹ\), hoặc](#)

thanh và W-2 của năm trước của họ để khai thuế (nếu là self-employed)

—

2. Hỏi: Tiền hưu trí của tôi được tính toán như thế nào?

—

Đáp: Tiền hưu trí được tính theo tổng số tiền mình đã kiếm được và đợt đóng góp vào 35 năm mà mình kiếm được như sau. Một khác, người có lợi ích thì phải đóng góp hàng năm cao hơn người có lợi ích cao.

—

Năm 2010, tiền hưu trí trung bình là \$1,172/tháng. Dĩ nhiên khi lĩnh hưu trí thì tiền hưu trí ít hơn khi lĩnh tiền hưu trí toàn phần (65 hoặc 67 tuổi theo sinh trước hay sau năm 1938 bao nhiêu năm). Giả sử lĩnh tiền SS vào lúc 62 tuổi mà được \$1.000/tháng thì tiền hưu trí vào lúc 65 tuổi thì tiền hưu trí toàn phần sẽ là \$1,333 (30% như của bạn) hoặc \$1,750 vào tuổi 70. Như người lĩnh vào lúc 62 tuổi vì như lý do khác nhau. Xin cân nhắc khi quyết định.

—

3 Hỏi: Nếu tái giá, tôi có được hưởng tiền SS dựa trên lao động của người chồng quá cố không?

—

Đáp: Có, nếu bạn đi một mình. Ta không thể hưởng trợ cấp của người góa nếu tái giá khi chồng 60 tuổi hoặc trước khi hôn nhân thì hai chồng do lý do hoặc lý hôn. Nếu tái giá sau 60 tuổi (50 tuổi nếu là tàn tật) thì mình vẫn được hưởng trợ cấp SS theo lao động của người chồng quá cố. Khi 62 tuổi thì có quyền nhận trợ cấp SS theo lao động của người chồng quá cố nếu trợ cấp này cao hơn.

—

4. Hỏi: Tại sao năm nay tiền SS không được điều chỉnh theo giá sinh hoạt (Cost-of-living adjustment, viết tắt là COLA)

—

Đáp: Vì theo CPI (Consumer Price Index) giá sinh hoạt không thay đổi nên tiền SS không tăng

—

5. Hỏi: Tôi 56 tuổi và đang hưởng tiền tàn tật (disability Benefit) Khi nào thì trợ cấp của tôi được điều chỉnh thành trợ cấp SS thông thường. Và tiền trợ cấp hàng tháng có thay đổi không?

–
Đáp: Khi đến tuổi hưu toàn phần thì trẻ con tàn tật được đi thành trẻ con SS thông thường nhưng tiền trẻ con hàng tháng không thay đổi.

–
6. Hỏi: Người bị bệnh của tôi qua đời lúc 66 tuổi và khi sinh thời không xin tiền SS. Vợ sống tiền bệnh tôi đóng góp cho quỹ Social Security sẽ ra sao. Các con của bệnh tôi có lãnh được tiền SS của bệnh không?

–
Đáp: Tiền ta đóng thu SS được chuyển vào một ngân quỹ dùng để trả trẻ con SS cho người lao động hiếm được di sản, và gia đình, kể cả người góa và con cái (nếu chưa quá tuổi).

–
7. Hỏi: Chúng tôi sẽ an lý di. Chúng tôi muốn ghi vào biên bệnh của thu nhập tôi sẽ không lĩnh tiền SS theo lao động của ông ỹ. Ông ta có quyền làm như vậy không?

–
Đáp: Không. Ông ta không có quyền hạn gì về quyền lợi SS của bà con. Bà con có thể được lĩnh tiền SS như người đã ly hôn nếu bà đã lấy ông được ít nhất 10 năm, chưa tái hôn và đã 62 tuổi trở lên nếu tiền hưu do bệnh thân mình lao động thấp hơn tiền hưu hàng theo lao động của người chồng đã ly hôn.

–
8. Hỏi: Khi đến nhà của mẹ tôi sau khi bà qua đời tôi tìm được các ngân phiếu Social Security phát hành trong thập niên 1980. Tôi có quyền “cash” cái check này không?

–
Đáp: Không. Ngân phiếu SS chỉ có giá trị trong vòng 12 tháng kể từ ngày ký.

–
9. Hỏi: Tôi và ông bạn chung sống đã 7 năm, nếu ông qua đời thì tôi có quyền lĩnh SS theo lao động của ông ỹ không?

–
Đáp: Được nếu bạn bang của bà công nhận hôn nhân ngoài giá thú (common-law marriage) nhưng bà phải có giấy tờ chứng minh được hai người đã chung sống như vợ chồng như ‘T

Khai' có tuyên th, gi' y mua ho'c thuê nhà, b' o hi' m..

—

10. H' i: Ti' n đóng vào qu' b' o hi' m c' a tôi có ch' y vào ch' ng m' c SS cá nhân c' a tôi và có đ' c tr' ti' n l' i không?

—

Đáp: Nhi' u ng' i t' ng nh' v' y, nh' ng không đúng. Ti' n SS v' n hành qua h' th' ng “pay-as-you-go” nghĩa là ngày nay ta tr' ti' n SS cho nh' ng ng' i đang h' ng ti' n SS và các ng' i th' h' ng khác. Ng' i lao đ' ng đóng 6,2% ti' n l' ng c' a mình cho t' i m' c \$106.800 (nghĩa là ti' n ki' m đ' c trên con s' \$106.800 không ph' i đóng thu' SS n' a), phía ch' nhân cũng ph' i đóng thu' SS t' ng t' . Ti' n mà th' h' tr' đóng s' dùng đ' tr' ti' n SS cho ta khi ta v' h' u.

—

11. H' i: Tôi làm vi'c ít h' n th' i gian quy đ' nh đ' đ' c l' nh ti' n SS. Ch' ng tôi thì làm vi'c đ' nh' ng ' ng đầu y' u l' m và không s' ng đ' c bao lâu n' a. Tôi có đ' c l' nh ti' n SS không?

—

Đáp: Có. Nh' ng ti' n SS c' a bà tùy thu' c vào tu' i và hoàn c' nh. N' u bà ' tu' i h' u toàn ph' n hay già h' n thì bà đ' c l' nh 100% ti' n h' u c' a ng' i ch' ng quá c' . Ng' i g' a trong kh' ang 60 và tu' i h' u toàn ph' n s' đ' c l' nh ti' n SS ít h' n.

—

12. H' i : Có ai không bao gi' đóng ti' n cho qu' SS mà v' n đ' c h' ng ti' n SS không?

—

Đáp: Ti' n SS là tr' c' p do ta đã đóng góp vào qu' SS. Mu' n đ' c h' ng ti' n SS thì ta ph' i đóng vào qu' SS ít nh' t 10 năm. Trong vài tr' ng h' p ng' i trong gia đình không lao đ' ng nh' v' /ch' ng có th' đ' c l' nh ti' n SS đ' a theo lao đ' ng c' a ng' i ph' i ng' u. Nh' ng chỉ có ng' i c' dân h' p pháp m' i đ' c h' ng quy' n l' i này.

—

13. H' i: Ch' ng tôi m' i qua đ' i. Tôi có quy' n ch' n gi' a ti' n SS do b' n thân tôi làm vi'c ho'c ti' n SS theo lao đ' ng c' a ch' ng tôi không?

—

Đáp: Ti' n SS theo h' s' c' a ng' i ch' ng quá c' ch' đ' c tr' khi mình đã 60 tu' i (ho'c 50

tuổi và tàn tật). Nếu bà đã nhận tiền hưu toàn phần thì bà sẽ được 100% tiền hưu của ông. Nếu lãnh số phần thì tiền SS sẽ bị cắt đi. Khi 62 tuổi mình có quy định chuyển qua tiền hưu theo hồ sơ lao động của bản thân mình. Những trong mọi trường hợp bà chỉ được lãnh một lần tiền SS mà mình chỉ nhận thôi.

—

14. Tôi bắt đầu lãnh tiền SS từ khi 62 tuổi nhưng vẫn còn đi làm. Vì tôi vẫn đóng tiền thu Social Security vậy tiền SS của tôi có tăng lên không?

—

Đáp: Nếu các năm làm việc của bạn là những năm có lợi ích cao nhất thì cơ quan SSA sẽ tính lợi ích tăng thêm lợi ích SS của mình và tiền SS mỗi tháng 12 của năm tiếp theo.

—

15. Hỏi: Vì tôi bắt đầu lãnh tiền SS khi 62 tuổi dựa theo hồ sơ lao động của bà mẹ. Khi tôi nhận hưu thì tôi có quy định lãnh tiền hưu theo hồ sơ lao động của tôi không?

—

Đáp: Nếu bà đã đi đầu tiên lãnh tiền SS theo cách hai cách thì SSA sẽ trả tiền SS theo lao động của bà trước tiên và sẽ bù thêm phần sai biệt của tiền SS lãnh theo lao động của ông nếu cần.

—

16. Nếu tôi sống ở nước ngoài tôi có thể xin SSA gửi tiền hưu của tôi tới nơi tôi ở không?

—

Đáp: Nếu là công dân Mỹ, trẻ em và người gia, hưu hưu ta có thể nhận được “check” gửi đến nơi mình sống hưu hoặc rút tiền tại chi nhánh của mình nếu check hưu được chuyển thông vào chi nhánh của mình.

Nếu sống ở Cuba hay Bắc Hàn thì tiền hưu bị giữ lại cho đến khi bạn ra khỏi hai nước này và có thể lãnh tại các quốc gia khác.

Nếu sống ở Việt Nam thì bạn phải điền mẫu SSA-21 và hàng tháng phải gửi số quán Mỹ lãnh “check”. Nếu không phải là công dân Mỹ thì thủ tục lãnh tiền SS phức tạp hơn. Nếu chỉ nhận tiền hưu toàn phần mà làm việc kinh doanh ở nước ngoài thì phải thông báo cho S quán Mỹ hoặc số SSA. Mọi chi tiết các điều kiện thì xin vào website : www.ssa.gov . rồi click vào phần “Your payment While You Are Outside the United States”

—

17. Hỏi: Tôi lãnh tiền SS từ khi 62 tuổi. Tôi nghe nói tôi có thể trả lại tiền SS mà tôi đã lãnh đi sau này lãnh tiền SS cao hơn. Có đúng như vậy không?

–

Đáp: Đúng c, những số tiền trả lợi nhuận, bao gồm cả tiền ngi trong gia đình đã lĩnh, tiền Medicare Part B, C và D và tiền thu không bị khấu trừ. Muốn biết thêm chi tiết xin hỏi nhân viên của SSA.

–

18. Hỏi: Tôi có quyền vạ lĩnh tiền trả c p th t nghi p vạ tiền SS cùng m t lúc không?

–

Đáp: Đúng c. Tiền trả c p th t nghi p (unemployment benefits) không bị SSA coi là tiền thu nhập hàng năm. Tuy nhiên tiền trả c p th t nghi p (unemployment benefits) có thể bị cắt n u ta đ c lãnh tiền hưu b ng (pension) hay các trả c p h u khác k c tiền SS. Nên liên l c v i s “unemployment office” của t u bang mình đ bi t rõ.

–

19. Hỏi: Tôi đã 63 tu i và đang lĩnh tiền SS, n u tôi đi làm thì tiền SS của tôi có bị cắt không?

–

Đáp: Tùy vào tiền thu nhập của mình. N u trong h n tu i t 62 đ n tu i h u toàn ph n thì n u thu nhập m t năm trên \$14,160 thì m i \$2 ki m đ c trên s t n này tiền SS bị gi i \$1, đ n khi t i năm tu i h u toàn ph n thì m i \$3 t n ki m đ c trên s \$37,680 thì tiền SS bị gi i \$1. Vào tháng mình t i tu i h u toàn ph n thì gi i h n này đ c g b , nghĩa là tiền h u không bị cắt n a và SSA s “tính s” đ b i hoàn s t n đã bị gi i i..

–

20. Hỏi: Năm nay tôi 50 tu i, li u khi tôi v h u thì qu SS còn không?

–

Đáp: Qu SS hi n còn \$2,5 trillion (1 trillion là 1 ngàn t). Theo tính toán của Ban qu n tr qu SS thì qu SS có thể t p t c chi tr cho t i năm 2037. Sau năm đó thì qu SS ch có kh năng tr 78% trả c p SS. Qu c H i đang v n đ ng đ đ i u ch nh sao cho qu SS có kh năng chi tr đ cho các năm sau năm 2037. Nghĩa là b n có thể t m yên tâm.

–

–